Knn ve NaiveBayes Sınıflandırılması ile İris Çiçeği Analizi

ÖZ

Bu projede, iris çiçeğinin K-NN (K-En Yakın Komşu) sınıflandırması, bir örneğin sınıf etiketini belirlemek için örnekleri karşılaştırır ve en yakın k komşuyu bulur. Bu komşuların etiketleri, örneklerin sınıfını tahmin etmek için kullanılır. Örneğin, bir iris çiçeğinin çiçek taç yaprak uzunluğu ve genişliği özelliklerine göre sınıflandırılması için, k-NN algoritması önce bu özellikleri kullanarak en yakın k komşuyu bulur ve bu komşuların sınıf etiketlerini kullanarak çiçeğin sınıfını tahmin eder.Naive Bayes sınıflandırması, olasılık teorisine dayanan bir sınıflandırma yöntemidir. Bu yöntem, özelliklerin sınıf etiketini tahmin etmek için ne kadar önemli olduğunu hesaplar. Örneğin, bir iris çiçeğinin çiçek taç yaprak uzunluğu ve genişliği özelliklerine göre sınıflandırılması için, Naive Bayes algoritması önce her özelliğin hangi sınıf için ne kadar önemli olduğunu hesaplar ve sonra bu bilgiyi kullanarak çiçeğin sınıfını tahmin eder.İris çiçeği analizi, sınıflandırma problemleri için sıkça kullanılan bir örnek olmasının yanı sıra, K-NN ve Naive Bayes sınıflandırma algoritmalarının karşılaştırılması için de sıklıkla kullanılan bir örnektir. Bu iki yöntem arasında, hangisinin daha iyi performans gösterdiği, veri setine ve özelliklere bağlı olarak değişebilir.

Giriş

İris adındaki bitkinin 3 farklı türüne ait (İris Setosa,İris Virginica, Iris Versicolor) her türden 50 örnek olmak koşuluyla 150 örneğe sahip bir veri kullanılarak K-NN ve Naive Bayes sınıflandırma algoritması kullanılmasını o

Her bir çiçeğe ait 4 özellik tanımlanmıştır;

Sepal-length(Alt-çanak yaprak uzunluğu) Sepal with(Alt yaprak genişliği) Pedal-length(Üst-taç yaprak uzunluğu) Pedal-with(Üst yaprak genişliği)

Bu özelliklere bakılarak bitkinin 3 türden hangisine ait olduğu tahmin edilebilmektedir.Biz de bu 4 özelliğini kullanarak İris çiçeğinin hangi türe ait olduğunu makine öğrenmesi yoluyla tahmin etmeye çalışacağız.

Burada her bir türe ait tanımlanan özellikler(Alt-çanak yaprak uzunluğu,alt yaprak genişliği, üst-taç yaprak uzunluğu, üst yaprak genişliği) bağımsız değişkenler ,tür isimleri (İris Setosa,İris Virginica, Iris Versicolor) ise bağımlı değişkenlerimiz olacaktır.

Yöntem

İris çiçeği bitkisinin 3 farklı türüne ait sınıflandırılması işlemi, K-NN ve Naive Bayes sınıflandırma algoritması analizi ile yapılmaktadır. Her bir çiçeğin bazı özelliklerinin (boy, genişlik vs.) yanı sıra her tür için 50 örnek içeren 3 iris türünü içerir.

Bulgular

Araştırmanın materyalini, İris çiçeği bitkisinin 3 farklı türüne ait (İris Setosa,İris Virginica, IrisVersicolor) her türden 50 örnek olmak koşuluyla 150 örneğe sahip bir veri seti oluşturmaktadır.

150 adet olan veri seti içerisinde kullanılan verilerden farklı türlere ait 5'er adet data aşağıdaki gibidir.

No.	sepallength	sepalwidth	petallength	petalwidth	class
1	5.1	3.5	1.4	0.2	Iris-setosa
2	4.9	3.0	1.4	0.2	Iris-setosa
3	4.7	3.2	1.3	0.2	Iris-setosa
4	4.6	3.1	1.5	0.2	Iris-setosa
51	7.0	3.2	4.7	1.4	Iris-versicolor
52	6.4	3.2	4.5	1.5	Iris-versicolor
53	6.9	3.1	4.9	1.5	Iris-versicolor
54	5.5	2.3	4.0	1.3	Iris-versicolor
55	6.5	2.8	4.6	1.5	Iris-versicolor
101	6.3	3.3	6.0	2.5	Iris-virginica
102	5.8	2.7	5.1	1.9	Iris-virginica
103	7.1	3.0	5.9	2.1	Iris-virginica

Relation:	The same of the sa		ROUND IN THE STATE OF THE STATE		BANGEN T	
No.	1: sepallength Numeric	2: sepalwidth Numeric	3: petallength Numeric	4: petalwidth Numeric	5: class Nominal	
1	5.1	3.5	1.4	0.2 Iris-seto	osa	
2	4.9	3.0	1.4	0.2 Iris-seto	osa	
3	4.7	3.2	1.3	0.2 Iris-seto	osa	
4	4.6	3.1	1.5	0.2 Iris-seto	osa	
5	5.0	3.6	1.4	0.2 Iris-seto	osa	
6	5.4	3.9	1.7	0.4 Iris-seto	osa	
7	4.6	3.4	1.4	0.3 Iris-seto	osa	
8	5.0	3.4	1.5	0.2 Iris-seto	osa	
9	4.4	2.9	1.4	0.2 Iris-seto	osa	
10	4.9	3.1	1.5	0.1 Iris-seto	osa	
11	5.4	3.7	1.5	0.2 Iris-seto	osa	

KNN (K-Nearest Neighbors) Algoritması

K-NN algoritması en basit ve en çok kullanılan sınıflandırma algoritmasından biridir. K-NN parametrik olmayan), lazy (tembel) bir öğrenme algoritmasıdır. Lazy kavramını anlamaya çalışırsak eager learning aksine lazy learning'in bir eğitim aşaması yoktur. Eğitim verilerini öğrenmez, bunun yerine eğitim veri kümesini "ezberler". Bir tahmin yapmak istediğimizde, tüm veri setinde en yakın komşuları arar.

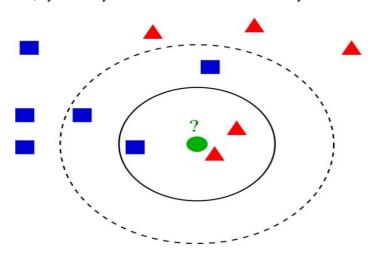
Algoritmanın çalışmasında bir K değeri belirlenir. Bu K değerinin anlamı bakılacak eleman sayısıdır. Bir değer geldiğinde en yakın K kadar eleman alınarak gelen değer arasındaki uzaklık hesaplanır. Uzaklık hesaplama işleminde genelde Öklid fonksiyonu kullanılır. Öklid fonksiyonuna alternatif olarak Manhattan, Minkowski ve Hamming fonksiyonlarıda kullanılabilir. Uzaklık hesaplandıktan sonra sıralanır ve gelen değer uygun olan sınıfa atanır.

Uygulama yapılan veri setini analizi için bir çok algoritma algoritma bulunmaktadır. Bunların içinden KNN (K-Nearest Neighbors) Algoritmasından bir örnek ile bahsedeceğim.

KNN en basit anlamı ile içerisinde tahmin edilecek değerin bağımsız değişkenlerinin oluşturduğu vektörün en yakın komşularının hangi sınıfta yoğun olduğu bilgisi üzerinden sınıfını tahmin etmeye dayanır.

KNN (K-Nearest Neighbors) Algoritması iki temel değer üzerinden tahmin yaparak ilerleyeceğim;

- **Distance (Uzaklık):** Tahmin edilecek noktanın diğer noktalara uzaklığı hesaplanır. Bunun için Minkowski uzaklık hesaplama fonksiyonu kullanılır.
- **K** (**komuşuluk sayısı**): En yakın kaç komşu üzerinden hesaplama yapılacağını söyleriz. K değeri sonucu direkt etkileceyecektir. K 1 olursa overfit etme olasılığı çok yüksek olacaktır. Çok büyük olursada çok genel sonuçlar verecektir. Bu sebeple optimum K değerini tahmin etmek analizin asıl konusu olarak karşımızda durmaktadır. K değerinin önemini aşağıdaki grafik çok güzel bir şekilde göstermektedir. Eğer K=3 (düz çizginin olduğu yer) seçersek sınıflandırma algoritması ? işareti ile gösterilen noktayı, kırmızı üçgen sınıfı olarak tanımlayacaktır. Fakat K=5 (kesikli çizginin olduğu alan) seçersek sınıflandırma algoritması, aynı noktayı mavi kare sınıfı olarak tanımlayacaktır.

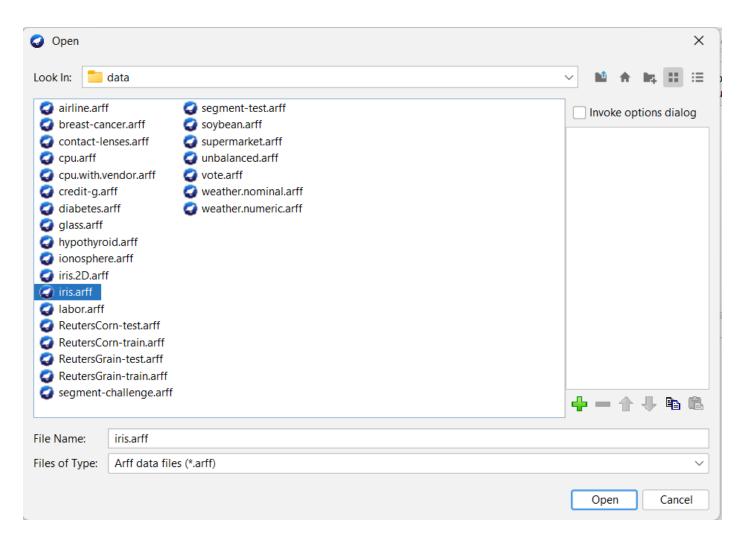
Naive Bayes Algoritması

Naive Bayes sınıflandırıcısının temeli Bayes teoremine dayanır. Lazy (tembel) bir öğrenme algoritmasıdır. Algoritmanın çalışma şekli bir eleman için her durumun olasılığını hesaplar ve olasılık değeri en yüksek olana göre sınıflandırır. Az bir eğitim verisiyle çok başarılı işler çıkartabilir. Test kümesindeki bir değerin eğitim kümesinde gözlemlenemeyen bir değeri varsa olasılık değeri olarak 0 verir yani tahmin yapamaz. Bu durum genellikle Zero Frequency (Sıfır Frekans) adıyla bilinir. Bu durumu çözmek için düzeltme teknikleri kullanılabilir. En basit düzeltme tekniklerinden biri Laplace tahmini olarak bilinir.Kullanım alanlarına örnek olarak gerçek zamanlı tahmin, çok sınıflı tahmin, metin sınıflandırması, spam filtreleme, duyarlılık analizi ve öneri sistemleri verilebilir.

Weka ile Sınıflandırma Sonuç ve Önerileri

1)- KNN Algoritması ile veri sınıflandırma

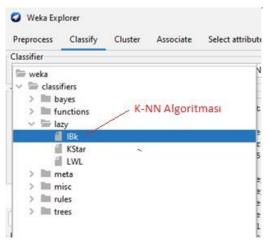
Öncelikle Preprocess- Open File kısmından Weka'nın içerisinde weka-data dosyası
içinden iris veri setine ait iris.arff dosyamızı açıyoruz.(dosya .arff formatında
olduğu için dönüştürme işlemi yapmamıza gerek bulunmamaktadır.)

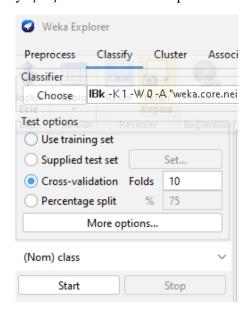
 Daha sonra sınıflandırma işlemi için CLASSIFY bölümüne geçip CHOOSE düğmesinetikladıktan sonra weka \(\subseteq \text{classifiers} \(\subseteq \text{lazy} \subseteq \text{IBk} \) (K-NN algoritmasını seçiyoruz.)

Şema: weka.classifiers.lazy.IBk

IBk (K-NN algoritması) %96.57 duyarlılık oranına ayrıca doğruluk oranı (%86.14) en fazla olanalgoritmalardan biri olmasından dolayı K-NN algoritmasını tercih etmiş oldum.

Algoritmayı çalıştırmadan önce test options kısmına biraz göz atarak ilerleyim

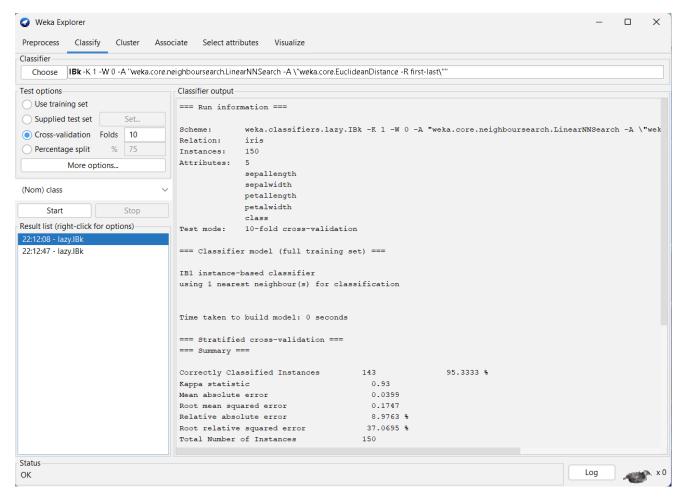
Use Training Set: Kullanılan veri setindeki örneklerinin ne kadar iyi sınıflandırıldığını kontroleder.

Supplied Test Set : Set kısmından bizim yükleyeceğimiz bir dosya için ne kadar iyi sınıflanrılma yapıldığını kontrol eder.

Cross-validation : Folds alanında girilen değere göre Örneğin 10 girilmişse veri setinin %10 iletest, %90 ile de eğitim yapar.

Percentage split: Vereceğimiz yüzdeye göre sınıflandırının ne kadar iyi olduğunu test eder.

Ben Cross-validation seçeneğini işaretleyip Folds değerine 10 vererek devam. edeceğim. Wekaveri setimizin %10 luk kısmını test %90 lık kısmını da eğitim için kullansın.Start diyerek algoritmamızı çalıştıralım.

Yukarıda görüldüğü gibi KNN algoritmamız Normal datayı başarılı bir şekilde sınıflandırma işlemini gerçekleştirdi.

-Classifier Output(Sınıflandırma işlemi sonucunda oluşan çıktılarımız) kısmını aşağıdaki gibi inceleyebilirz.

```
=== Run information ===
              weka.classifiers.lazy.IBk -K 1 -W 0 -A "weka.core.neighboursearch.LinearNNSearch -A \"wek
Scheme:
Relation:
              iris
Instances:
Attributes:
              sepallength
              sepalwidth
              petallength
              petalwidth
                                                                                              1
             10-fold cross-validation
Test mode:
=== Classifier model (full training set) ===
IB1 instance-based classifier
using 1 nearest neighbour(s) for classification
Time taken to build model: 0 seconds
=== Stratified cross-validation ===
=== Summary ===
Correctly Classified Instances
                                       143
                                                          95.3333 %
Kappa statistic
                                         0.93
Mean absolute error
                                         0.0399
Root mean squared error
                                         0.1747
Relative absolute error
                                         8.9763 %
Root relative squared error
                                        37.0695 %
Total Number of Instances
```

- 1)- Run İnformation kısmında veri seti için hangi algoritmayı kullandığımız (IBK->K-NN), veri setimizin isminin ne olduğu(iris), kaç adet veri içerdiği(150), hangi özellikleri içerdiği(sepalllength,sepalwidth,petallength-petalwidth) ve hangi test modelinin (10- fold cross-validation) seçildiğine dair bilgiler yer almaktadır.
- **2)- Classifier Model** kısmında sınıflandırma işleminin ne şekilde olacağı, nereden başlayacağıhangi aralıklara göre gerçekleşeceği gibi bilgiler yer almaktadır
- **3)- Stratified cross-validation** numaralı kısımda seçtiğimiz test modelinde K-NN tahminsel performans sonuçlarını görebiliriz. Test modeli olarak Cross-validation seçtiğimiz için bu başlığagöre sonuçlandırılmıştır.

<u>K-NN normal datanın sınıflandırılmasını yaptım.</u> %75 data oranı ile yapılmıştır. %25test datası kaldı.

Normal veri seti sonuçlara göre 150 adetlik veri setimizin 143 tanesi doğru, 7 tanesinin yanlış şekilde sonuçlandığını ve %95.3333 başarılı elde edildiğini görebiliriz.Mutlak hata ortalaması: 0.0399, karesel hata ortalaması: 0.1747, Göreceli mutlak hata: 8.9763

	TP Rate	FP Rate	Precision	Recall	F-Measure	MCC	ROC Area	PRC Area	Class
	1,000	0,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	1,000	Iris-setosa
	0,940	0,040	0,922	0,940	0,931	0,896	0,952	0,887	Iris-versicolor
	0,920	0,030	0,939	0,920	0,929	0,895	0,947	0,894	Iris-virginica
1 1 1 1 1									
eighted Avg. == Confusion M	0,953 atrix ===	0,023	0,953	0,953	0,953	0,930	0,966	0,927	
== Confusion M a b c < 50 0 0 a	atrix ===	d as	0,953	0,953	0,953	0,930	0,966	0,927	

Iris-Setosa : Mavi Iris-versicolor:Kırmızı Iris-virginica: Yeşil

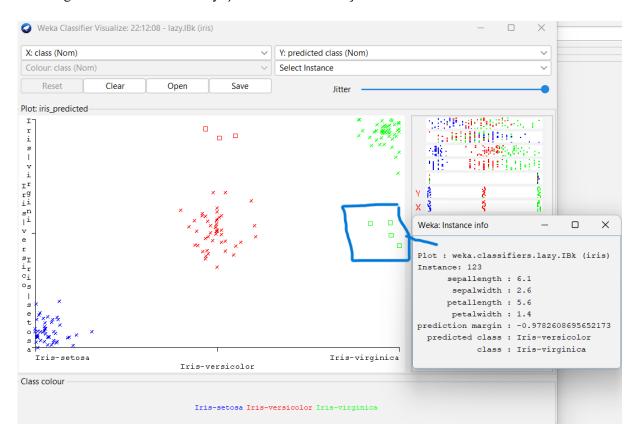
> Aynı zamanda weka üzerinden seçtiğimiz K-NN normal veri setindenki algoritmaya göre oluşansınıflandırma hatalarını da görebilmemiz mümkün .

Bunun için de aynı şekilde **Result** list kısmında algoritmamıza sağ tıkladıktan sonra bu sefer **visualize classifier errors** seçeneğini seçiyoruz.

Yukarıdaki grafikte ise x ile gösterilenler doğru sınıflandırılmış verileri kare şeklinde gösterilen yerler ise yanlış sınıflandırılmış verileri ifade ediyor.

Yukarıdaki tabloda Iris-virginica kısmında bulunan <u>yeşil bir kare</u> bu değerin Iris-virginica sınıfındaolduğunu ama yanlış şekilde sınıflandırılarak başka bit sınıfa dahil edildiğini gösteriyor.

Karelerden bir tanesinin üzerine çift tıklayarak ayrıntılı bir şekilde görebilirsiniz. Ben Iris-virginica kısmında bulunan yeşil karelerden birine çift tıkladım.

Bu şekilde seçtiğimiz değer için tercih edilen sınıfın (prediction class) Iris-versicolor olduğunuancak aslında bu değerin(class) Iris-virginica sınıfına ait olduğunu görebiliriz.

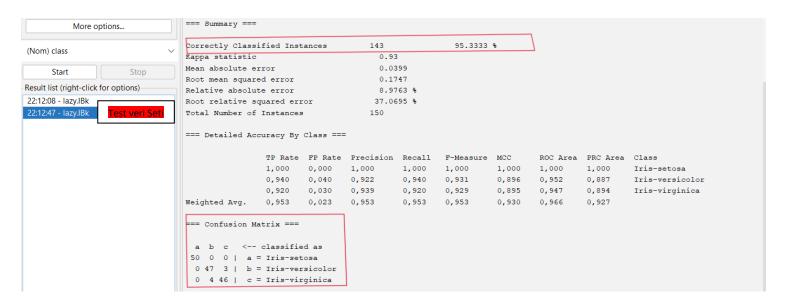
Aynı zamanda değere ait özellik (üst yaprak uzunluğu-genişliği, alt yaprak uzunluğu-genişliği)bilgilerine de ulaşabiliriz.

K-NN Test datanın sınıflandırılmasını yaptım. %25 data oranı ile yapılmıştır. %75 testnormal data kaldı.

Test veri seti sonuçlara göre 150 adetlik veri setimizin 143 tanesi doğru, 7 tanesininyanlış şekilde sonuçlandığını ve %95.3333 başarılı elde edildiğini görebiliriz. Mutlak hata ortalaması: 0.0399, karesel hata ortalaması: 0.1747, Göreceli mutlak hata: 8.9763

-Classifier Output test data (Sınıflandırma işlemi sonucunda oluşan çıktılarımız) kısmını aşağıdakigibi inceleyebilirz

Iris-Setosa : Mavi Iris-versicolor: Kırmızı Iris-virginica: Yeşil

Aynı zamanda weka üzerinden seçtiğimiz K-NN Test veri setindenki algoritmaya göre oluşan sınıflandırma hatalarını da görebilmemiz mümkün .

Bunun için de aynı şekilde **Result** list kısmında algoritmamıza sağ tıkladıktan sonra bu sefer **visualize classifier errors** seçeneğini seçiyoruz.

Yukarıdaki grafikte ise x ile gösterilenler doğru sınıflandırılmış verileri kare şeklinde gösterilenyerler ise yanlış sınıflandırılmış verileri ifade ediyor.

Yukarıdaki tabloda Iris-virginica kısmında bulunan <u>veşil bir kare</u> bu değerin Iris-virginica sınıfında olduğunu ama yanlış şekilde sınıflandırılarak başka bit sınıfa dahil edildiğini gösteriyor.

Karelerden bir tanesinin üzerine çift tıklayarak ayrıntılı bir şekilde görebilirsiniz. Ben Iris-virginica kısmında bulunan yeşil karelerden birine çift tıkladım.

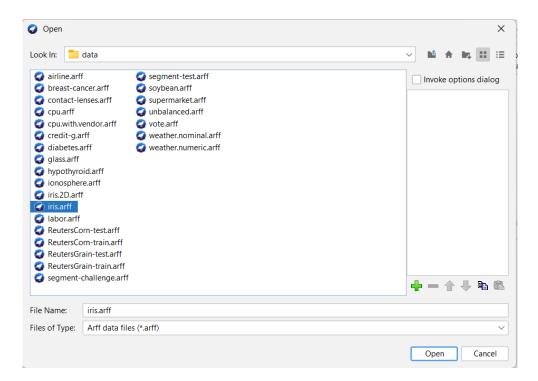

Bu şekilde seçtiğimiz değer için tercih edilen sınıfın (prediction class) Iris-versicolor olduğunuancak aslında bu değerin(class) Iris-virginica sınıfına ait olduğunu görebiliriz.

Aynı zamanda değere ait özellik (üst yaprak uzunluğu-genişliği, alt yaprak uzunluğu-genişliği)bilgilerine de ulaşabiliriz.

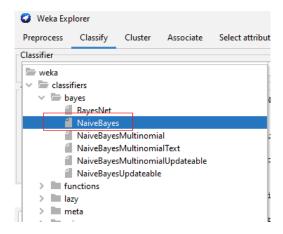
2)- Naive Bayes normal datanın sınıflandırılması

Preprocess- Open File kısmından Weka'nın içerisinde weka-data dosyası içinden iris veri setine ait iris.arff dosyamızı açıyoruz.(dosya .arff formatında olduğu için dönüştürme işlemi yapmamıza gerek bulunmamaktadır.)

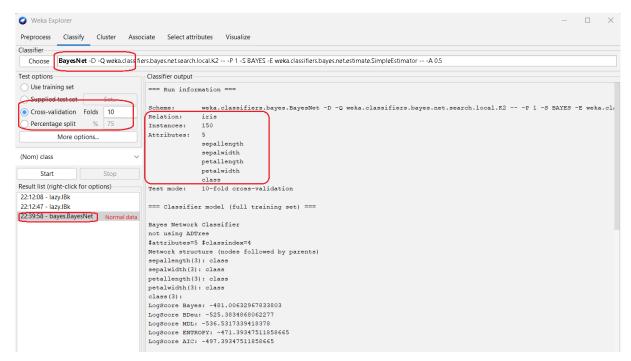
• Daha sonra sınıflandırma işlemi için CLASSIFY bölümüne geçip CHOOSE düğmesine tıkladıktan sonra weka classifiers bayes NaiveByes (NaiveByes algoritmasını seçiyoruz.)

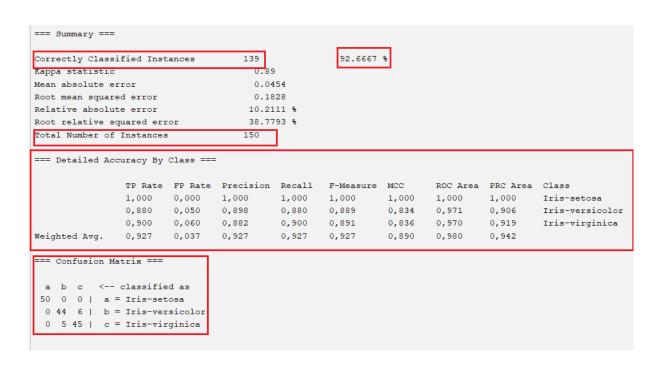
Şema: weka.classifiers.bayes.BayesNet

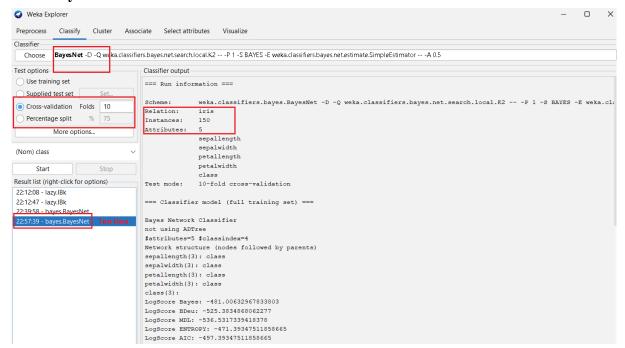
KNN sınıflandırma yöntemi ile Naive Bayes sınıflandırma yönetimini karşılaştırdığımızda normal ve test datasındaki çıkan sonuçlar aşağıdaki gibi elde edilmiştir

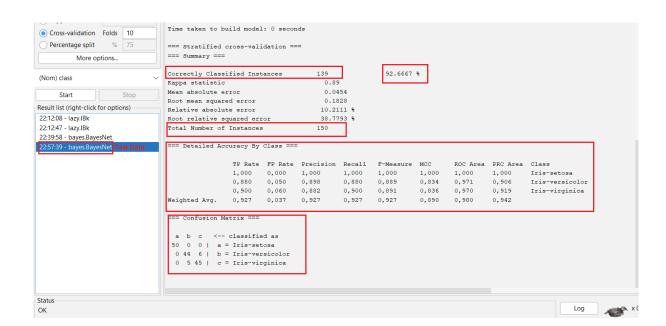
Naive Bayes- Normal data

Naive Bayes- Test data

Kaynaklar

https://www.cs.waikato.ac.nz/ml/weka/

https://www.softwaretestinghelp.com/weka-datasets/

https://docs.huihoo.com/weka/ExperimenterTutorial.pdf

https://www.geeksforgeeks.org/building-naive-bayesian-classifier-with-weka/

https://arslanev.medium.com/makine-%C3%B6%C4%9Frenmesi-knn-k-nearest-neighbors-algoritmas%C4%B1-bdfb688d7c5f